

det fremtræder i det Hele som en Udvidelse af Landbohøjskolen. Da denne nu har bestaaet i 10 Aar, forekommer det mig, at der ved denne Leilighed kunde være god Anledning til nærmere at undersøge, om de Forventninger, hvormed man i sin Tid oprettede denne Anstalt, ere fyldestgjorte. Naar nemlig et Lovforslag gaaer ud paa at udvide den — og vi kunne jo vente flere Udvidelser —, turde det dog være rigtigt at undersøge, om ikke andre Erfaringer i Mellemtiden være indvundne, som vi burde tage til Indtægt. Da denne Landbohøjskole blev oprettet i 7de Samling af Rigsdagen, skete det der- ved, at den herværende Veterinærskole blev nedlagt og denne forenet med en ny Skole, der da fik Navn af Landbohøjskolen. Denne Landbohøjskole har ved sin Grundlæggelse kostet Staten henved 200,000 Rd., og den Nettoudgift, der hvert Aar udredes, kan i Gjennemsnit anslaaes til omtrent 40,000 Rd.; men i de seneste Aar har den været større. Man vil vide fra de fleste Sider, at der er reist Klager med Hensyn til selve Landbohøjskolens Anlæg og Beliggenhed, men disse skal jeg lade ude af Sigte; thi hvad der er skeet, kan ikke gjøres om igjen. Derimod maa jeg fremhæve, at naar den Skole, der er traadt i den nedlagte Veterinærskoles Sted, er kaldet en Landbohøjskole, er det nok værd at tage i Betragtning, hvorledes Antallet af dem, der ere udgaaede fra denne Læreanstalt, stiller sig. Jeg skal derfor efter de trykte Beretninger, som ere udgaaede for de 9 Aar — for det sidste Aar er der endnu ikke udkommet nogen — give en ganske kort Udsigt over, hvorledes det endelige Udbytte stiller sig med Hensyn til de Forskjellige, der have søgt denne Læreanstalt og ere udgaaede derfra efter en aflagt Prøve. Højskolen begyndte den 23de August 1858, og i det første Aar udgik 14, der havde aflagt Prøve som Dyrlæger. Det var naturligtvis dem, der vare gaaede over fra den nedlagte Anstalt, og der kunde dengang ikke aflægges nogen Prøve af dem, der skulde tage andre Examinator, fordi Skolen kun havde bestaaet eet Aar,

medens der forudsattes et toaarigt Curfus. Det andet Aar udgik der fra Skolen 21 Dyrlæger, og jeg skal nu for Northeds Skyld nævne Tallene af Dyrlægerne for de forskjellige Aar, hvilket snart er gjort, hvorefter jeg nævner de Andre, der ere udgaaede fra Skolen. I det 3die Aar var der 15 Dyrlæger, i det 4de 20, i det 5te 21, i det 6te 16, i det 7de 17, i det 8de 24 og i det 9de 35. Vi komme nu til Landmændene, der give Landbohøjskolen dens Navn. I det 2det Aar udgik der 7, i det 3die 4, i det 4de 9, i det 5te 4, i det 6te 7, i det 7de 1, i det 8de 6 og i det 9de 6. Landinspekturer udgaae ogsaa prøvede derfra, og af dem udgik der først een i det 3die Aar, i det 4de 6, i det 5te 2, i det 6te 1, i det 7de 1, i det 8de 3 og i det 9de 4. Vi komme dernæst til dem, for hvis Skyld der skulde oprettes to nye fast ansatte Lærere, som vi af Motiverne see endog skulde stilles temmelig lige med de andre fast ansatte Lærere. Der er da i det sidste, nemlig det 9de Aar, udgaaet 2 Havedyrkere og 4 Forstsmænd. Naar de Herrer fastholde disse Tal, vil det være klart, at det egentlig er med stor Uret, at denne Veterinærskole bliver kaldet en Landbohøjskole, idet Udbyttet ikke svarer til de Forventninger, som bleve satte til den. Kunde dette ikke ligge deri, at denne Sag fra først af aldeles ikke er greben rigtig an? Jeg antager, at denne Statsanstalt, som vi kunne kalde den, er bleven oprettet under den samme Betragtningssmaaade, som gjør sig gjældende ved saamange andre Statsinstituter her i Landet, og at derfor det praktiske Udbytte, som egentlig skulde være at befordre Landbruget her i Landet, ikke staaer i noget samhelst Forhold til de Omkostninger, Staten anvender paa dette store Statsinstitut. Vi, som bekæmpede dette Forslag, da det kom frem, gjorde opmærksom paa, at den videnskabelige Side ved en saadan Anstalt, det vil sige Forsygtelsen til at flaffe Lærere til de Sag, hvorpaa Nutiden gjør Krav, ikke paahvilede en ny oprettet Statsanstalt, men den allerede forud rigt udstyrede Højskole her i Landet, Universitetet, som ikke med Net-